

Supe Phốt phát Lâm Thao: Nửa thế kỷ xây dựng và phát triển bền vững

ThS. NGUYỄN DUY KHUYẾN

Tổng Giám đốc Công ty Cp Supe Phốt phát và Hóa chất Lâm Thao

1. Tháng sáu năm nay, Công ty Cổ phần Supe Phốt phát và Hóa chất Lâm Thao long trọng kỷ niệm 50 năm ngày Công ty bước vào sản xuất (24/6/1962 - 24/6/2012). Thấm thoát mới ngày nào đó, tấn phân bón Supe lần Lâm Thao có màu xám, mát rượi trong lòng bàn tay, được bà con nông dân bón lên thửa ruộng của mình, như phép màu kỳ diệu, lúa ngô đều mẩy hạt, lạc khoai đều chắc củ, chè tăng búp, cam sai quả. Tiếp theo là những mùa vàng bội thu, niềm vui lớn dần theo năm tháng...

Vậy mà ngoảnh lại đã tròn nửa thế kỷ trôi qua với bao biến đổi sâu sắc, để lại trong mỗi người cảm xúc dâng trào trước sự đổi thay đến chóng mặt, tạo nên bề thế và đáng vóc của Supe Phốt phát Lâm Thao hôm nay: Doanh nghiệp lớn nhất nước về sản xuất phân bón chứa lân, là đơn vị 3 lần được Nhà nước trao tặng danh hiệu Anh hùng, Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Độc lập... Hiện nay, doanh nghiệp đang cung cấp cho thị trường hằng năm trên 1,5 triệu tấn phân bón chứa lân phục vụ cho nông nghiệp và hàng vạn tấn sản phẩm hóa chất phục vụ cho các ngành kinh tế khác, góp phần đảm bảo “An ninh lương thực quốc gia”, đưa Việt Nam trở thành nước xuất khẩu gạo đứng hàng thứ hai trên thế giới. Ngày 24/6 năm nay, tập thể CBCNV Công ty không khỏi bồi hồi nhớ lại những năm tháng đã qua với bao kỷ niệm sâu sắc gắn cả cuộc đời vào Nhà máy, không ít gia đình “lớp cha trước, lớp con sau”, nối tiếp nhau xây dựng nên sự lớn mạnh của Công ty hôm nay.

2. Ngay sau khi hòa bình được lập lại trên miền Bắc (1954), Đảng và Nhà nước ta đã quyết định xây dựng Nhà máy phân bón hóa học đầu tiên trên miền Bắc với tên gọi Nhà máy Supe Phốt phát Lâm Thao (nay là Công ty Cổ phần Supe Phốt phát và Hóa chất Lâm Thao) - “đứa con đầu lòng” của ngành Công nghiệp Phân bón Việt Nam. Công suất ban đầu của Nhà máy là 100.000 tấn phân bón supe phốt phát/năm và 40.000 tấn Axít sunfuaric/năm. Được sự giúp đỡ chí tình của Liên Xô, sau ba năm lao động miệt mài,

ThS. Nguyễn Duy Khuyến

gian khổ của hàng ngàn CBCNV và chuyên gia, ngày 24/6/1962, Nhà máy được khánh thành và đi vào sản xuất. Ngày 19/8/1962, Nhà máy vinh dự được đón Bác Hồ về thăm. Người đã ân cần căn dặn: “Cán bộ, công nhân Nhà máy phải thấm nhuần tinh thần làm chủ, đoàn kết chặt chẽ, tích cực học tập văn hóa, kỹ thuật, học tập các đồng chí chuyên gia Liên Xô, làm cho Nhà máy phát triển, góp phần xây dựng chủ nghĩa xã hội và đấu tranh thống nhất nước nhà”.

Thực hiện lời dạy của Bác Hồ, Nhà máy đã liên tục hoàn thành kế hoạch SXKD và đầu tư xây dựng cơ bản, ứng dụng KHCN, mở rộng quy mô sản xuất và sản lượng nhằm đáp ứng nhu cầu phân bón cho sản xuất nông nghiệp. Trong những năm kháng chiến giải phóng đất nước (1965 - 1975) và chiến tranh bảo vệ biên giới (1978 - 1983), CBCNV Nhà máy sôi sục khí thế thi đua: Vừa sản xuất vừa chiến đấu bảo vệ Nhà máy, vừa chi viện cho chiến trường. Nhà máy đã có 80 đồng chí gia nhập quân đội, trong đó có 8 đồng chí đã hy sinh, được Nhà nước phong tặng liệt sỹ, góp phần vào thắng lợi vĩ đại 30/4/1975, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, bảo vệ vững chắc biên cương Tổ quốc. Ngay trong hoàn cảnh đất nước còn chiến tranh, nhưng Đảng và Nhà nước ta vẫn chủ trương đầu tư mở rộng Nhà máy

đợt I (1970 – 1972), nâng công suất từ 100.000 tấn supe lân/năm lên 175.000 tấn supe lân/năm, Axit Sunfuaric từ 40.000 tấn/năm lên 60.000 tấn/năm.

Tiếp theo mười năm (1976 -1986), Nhà máy phải vượt khó đi lên trong nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung, bao cấp. Mặt khác, Nhà máy lại lo bổ sung cán bộ cho các tỉnh miền Nam, vừa khắc phục hậu quả chiến tranh, vừa tích cực mở rộng Nhà máy đợt II (1981- 1983) để nâng công suất lên 300.000 tấn supe/năm và 120.000 tấn Axit Sunfuaric/năm.

Bước sang thời kỳ đổi mới đất nước theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng VI (12/1986), Nhà máy Supe Phốt phát và Hóa chất Lâm Thao đã chuyển đổi SXKD theo cơ chế thị trường định hướng XHCN. Nhà máy mạnh dạn đầu tư KHCN, cải tạo đi đôi với mở rộng công suất, nâng cao chất lượng sản phẩm đi đôi với đa dạng hóa sản phẩm để đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của nền nông nghiệp đang chuyển hướng sang sản xuất hàng hóa. Nhà máy tiếp tục mở rộng đợt III (1988 – 1993) mang tính đột phá chiều sâu, phát huy năng lực hiện có của các dây chuyền sản xuất mà trước đây chưa đủ điều kiện khai thác. Kết quả mở rộng đợt III đã đưa công suất lên 500.000 tấn supe lân/năm và 200.000 tấn Axit Sunfuaric/năm, làm nên bước nhảy vọt, tạo đà cho giai đoạn phát triển tiếp theo.

3. Từ 1995 đến 2010 được đánh giá là giai đoạn “đầu tư chiều sâu, đổi mới toàn diện, bảo vệ môi trường, phát triển bền vững” thực hiện mục tiêu CNH, HĐH đất nước và hội nhập quốc tế. Nhà máy được chuyển sang mô hình Công ty với tên gọi Công ty Supe Phốt phát và Hóa chất Lâm Thao (tên giao dịch viết tắt LAFCHEMCO). Đón bắt được nhu cầu của thị trường phân bón trong giai đoạn cạnh tranh khốc liệt, Công ty đã có nhiều giải pháp sáng tạo trên tất cả các mặt hoạt động, lấy phương châm “đổi mới và tiếp tục đổi mới toàn diện để phát triển bền vững”. Quyết tâm đó được thể hiện bằng mở rộng đợt IV với một loạt dự án triển khai và đưa vào hoạt động hiệu quả như: dây chuyền Axit Sunfuaric 40.000 tấn/năm; dây chuyền Axit tinh khiết H₂SO₄ 100 tấn/năm; dây chuyền số 2 phân hỗn hợp NPK- S, công suất 150.000 tấn/năm; dây chuyền số 3 phân hỗn hợp NPK - S, công suất 150.000 tấn/năm; dây chuyền phân hỗn hợp NPK - S tại Hải Dương, công suất 150.000 tấn/năm; mở rộng Xí nghiệp Supe số 2, công suất 450.000 tấn/năm; chuyển đổi công nghệ đốt lưu huỳnh lỏng (hợp tác với Ba Lan) thay cho công nghệ đốt quặng Pyrit, công suất 120.000 tấn/năm. Kết quả sau 4 đợt cải tạo và mở rộng, công suất bình quân mỗi năm Công ty đã sản xuất trên 1,5 triệu tấn phân supe lân và phân hỗn hợp NPK – S, đi cùng là hàng chục sản phẩm hóa chất hữu ích và quan trọng phục vụ cho sản xuất tiêu dùng như Axit Sunfuaric, NaF, thuốc trừ sâu công nghiệp, Sunfit Natri, Bisunfit, Phèn đơn, Phèn kép, Oxy, Nitrơ...

4. Bước sang năm 2010, Công ty thực hiện thành công Cổ phần hóa theo tinh thần chỉ đạo của Chính phủ về sắp xếp lại doanh nghiệp Nhà nước với trên 69% vốn Nhà nước chi phối. Nhìn lại 2 năm thực hiện Cổ phần hóa, Công ty vẫn tiếp tục phát triển bền vững và toàn diện, hiệu quả cao, có những chỉ tiêu vượt cả ngoài dự kiến ban đầu.

Kết quả sau 2 năm cổ phần hóa (2010 – 2011) Công ty tiếp tục phát triển trên cơ sở đã được tạo dựng từ các giai đoạn trước đây. Kế hoạch SXKD được hoàn thành toàn diện. Sản lượng phân bón từ 1,53 triệu tấn lên 1,61 triệu tấn; Giá trị SXCN 1.062 tỷ đồng lên 1.100 tỷ đồng; Doanh thu 3.616 tỷ đồng lên 4.061 tỷ đồng; Đầu tư xây dựng cơ bản 112,6 tỷ đồng lên 393 tỷ đồng; Nộp ngân sách 118 tỷ đồng lên 178 tỷ đồng; Đặc biệt lợi nhuận đã từ 97 tỷ đồng (2009) lên 398 tỷ đồng (2011) tăng gấp 4 lần; Thu nhập bình quân 6,1 triệu đồng/người/tháng lên 7,6 triệu đồng/người/tháng. Trong khi đó, Công ty đã tinh giản bộ máy quản lý còn 14 phòng ban và 8 xí nghiệp với con số là 2.850 người. Tinh giản nhưng vẫn đảm bảo đầy đủ chế độ đối với người lao động. Công ty đã vận dụng triệt để cơ chế đòn bẩy là lấy lợi ích kinh tế để tạo động lực phát triển, kết hợp hài hòa 3 lợi ích: Nhà nước - Công ty - Người lao động.

Định hướng phát triển của Công ty trong những năm tới là: Xây dựng Công ty trở thành Trung tâm sản xuất và kinh doanh phân bón hàng đầu Việt Nam. Phát triển đa dạng hóa sản phẩm phục vụ nông nghiệp và các ngành kinh tế. Không ngừng nâng cao năng lực cạnh tranh, góp phần đắc lực vào bình ổn giá phân bón, đảm bảo cân đối và đầy đủ các chủng loại phân bón cho sản xuất nông nghiệp, góp phần đảm bảo “An ninh lương thực quốc gia” trong phát triển và hội nhập quốc tế.

5. Nhìn lại 50 năm xây dựng và phát triển của Nhà máy Supe Phốt phát Lâm Thao - nay là Công ty Cổ phần Supe Phốt phát và Hóa chất Lâm Thao - biểu tượng “ba nhánh cọ xanh” làm nên thương hiệu LAFCHEMCO tỏa sáng và uy tín, tiếp tục khẳng định vị thế của mình trên thị trường phân bón trong nước và khu vực. Đạt được thành tựu như hôm nay là nhờ đường lối đổi mới của Đảng ta, sự quan tâm chỉ đạo của các Bộ, ngành, của Tập đoàn Hóa chất Việt Nam, sự đùm bọc và tạo điều kiện giúp đỡ của lãnh đạo tỉnh Phú Thọ và nhân dân huyện Lâm Thao, cộng với sự đoàn kết, nỗ lực phấn đấu của các thế hệ CBCNV Công ty suốt 50 năm qua. Thương hiệu LAFCHEMCO đi liền với khởi nguồn cho màu xanh đất nước, cho những mùa vàng bội thu. Trong ngày vui kỷ niệm 50 năm truyền thống, tập thể CBCNV Công ty xin báo công lên Bác Hồ kính yêu là đã thực hiện thắng lợi lời dạy của Người cách đây 50 năm, nay tiếp tục đưa Công ty phát triển lên một tầm cao mới, góp phần vào sự nghiệp CNH, HĐH đất nước và hội nhập quốc tế. ♦